

Nämnd- och förvaltningsplan 2023

Kultur- och fritidsnämnden/
Kultur- och fritidsförvaltningen

Innehåll

Nuläges- och omvärldsanalys.....	2
Vision och mål.....	5
Vision.....	5
Mål och uppdrag.....	5
Nämnd- och förvaltningsmål.....	7
Riskhantering	14
Resurser	16
Årshjul för styrprocess och uppföljning 2023	17
Bilagor.....	18
Bilaga 1 Prövning av barnets bästa.....	18
Bilaga 2 Nämndspecifika styrdokument som inte finns med i kommunplanen.....	21

Nuläges- och omvärldsanalys

Nuläges- och omvärldsanalysen beskriver viktiga händelser och områden som påverkar kultur- och fritidsförvaltningen. Genom en analys har förvaltningen hittat styrkor, svagheter, möjligheter och hot.

Pandemin

Pandemin slog till med full kraft under våren 2020 och har sedan dess hållit samhället i ett hårt grepp. Verksamheten inom kultur- och fritidsförvaltningen fick ställas om och flera verksamheter fick ställa in sin verksamhet eller bedriva den med reducerad omfattning. Under 2022 har verksamheterna kunna öppna upp som vanligt igen. En erfarenhet som restriktionerna under pandemin visade, var den stora betydelse som kultur- och fritidsverksamhet har för människor. Medarbetare känner ett stort engagemang inför att återigen kunna skapa verksamhet och möta medborgarna.

Under pandemin såg man på nationell nivå en risk att många skulle tappa sitt engagemang i föreningslivet efter en längre period av nedstängning. Det är fortfarande osäkert om barn och ungdomar hittat tillbaka till sina fritidsaktiviteter efter pandemin. Osäkerheten kan påverka föreningarnas ekonomi och planeringsförutsättningar. Tyresö har i grunden ett starkt och stabilt föreningsliv, och förvaltningen har goda förutsättningar att stötta föreningslivet. Förvaltningen behöver fortsätta att bevaka föreningslivets återhämtning. Kultur- och fritidsnämnden har avsatt medel för att stötta föreningslivet men läget gör det svårt att uppskatta behovet av stöd. En annan erfarenhet att ta med sig är hur verksamheterna kan ställa om inom ramen för oförutsedda händelser och kriser.

Ekonomiska utmaningar

Inflationen och det ekonomiska läget leder till ekonomiska utmaningar. Inflationen innebär att kostnaderna för kommuner riskerar att öka. I februari 2022 startade Ryssland krig mot Ukraina. Kriget är en mänsklig tragedi, men också ett hårt slag mot både spannmålsproduktion och energiförsörjning som i sin tur påverkar ekonomin.

Verksamheterna inom kultur- och fritidsförvaltningen har haft en stabil ekonomi under en längre period, men ett kärvare ekonomiskt läge kan på olika sätt begränsa medborgarnas möjligheter till en meningsfull fritid.

Lågkonjunkturen kan påverka familjers ekonomiska förutsättningar och därmed deras förmåga att betala för fritidsaktiviteter. Till följd av det höjda kostnadsläget kan föreningar tvingas göra prioriteringar som bland annat kan innebära höjda avgifter. I förlängningen kan detta påverka barn och unga möjligheter att utöva sina fritidsaktiviteter.

Med statsbidrag vill regeringen styra, utveckla och stimulera viss verksamhet. Inom kultur- och fritidsförvaltningen gäller det främst inom kultursektorn. Minskningar av statsbidragen 2023 för

bibliotek och kulturskola påverkar verksamhetens möjligheter att utvecklas och göra nysatsningar. Kultur- och fritidsverksamheten är inte lagstadgad (förutom biblioteket genom bibliotekslagen). Detta innebär att kultur- och fritidsnämnden ständigt behöver påvisa nyttan och betydelsen av verksamheten för att inte prioriteras ned i tider med större ekonomiska utmaningar.

Kompetensförsörjning

Kultur- och fritidsförvaltningar har sett vissa utmaningar med att rekrytera inom vissa yrkesgrupper och med speciell kompetens. Det gäller fritidsledare, vikarierande bibliotekariéer och kulturskolepedagoger. Konkurrensen om fritidsledare är stor bl.a. från skolan. Detta kan leda till försämringar i verksamheternas kvalitet om inte förvaltningen kan hitta sätt att stå sig i konkurrensen. Kultur- och fritidsförvaltningen kännetecknas av kompetent och erfaren personal med ett flexibelt och lösningsinriktat förhållningssätt. Förvaltningen har ett medvetet ledarskap med en platt organisation. Förvaltningens styrka är engagerade medarbetare med en helhetssyn inom förvaltningens olika verksamheter och ledning.

Polarisering – utanförskap – kultur- och fritids förutsättningar

Det har skett en ökande polarisering och utanförskap i samhället utifrån flera dimensioner: ekonomiskt, socialt och åsiktsmässigt. Skillnaderna vad gäller till exempel arbetslöshet, skolresultat, hälsa, valdeltagande och upplevd trygghet är stora såväl inom som mellan kommuner och regioner.

Den psykiska ohälsan har ökat bland flickor i årskurs nio i Tyresö enligt den genomförda Stockholmsenkäten. Kultur- och fritidsförvaltningen har möjlighet att främja medborgarnas fysiska, mentala och sociala välmående genom den kultur- och fritidsverksamhet som förvaltningen bedriver och stöttar. Kultur- och fritid bidrar även till demokratiutvecklingen genom sitt stöd till civilsamhället och verksamheter som främjar folkbildning, delaktighet och deltagarnas förmågor att uttrycka tankar och känslor.

En utmaning är att kultur- och fritidsförvaltningens aktiviteter inte når alla målgrupper. Förvaltningen behöver arbeta aktivt med att analysera orsaken till detta och med att överbrygga hinder för att öka deltagandet genom uppsökande verksamhet och riktade insatser för att tillgängliggöra utbudet. Förvaltningen har en nära dialog med medborgarna i alla verksamheter. Barn- och unga är i fokus inom all verksamhet.

Lågkonjunkturen riskerar att öka polariseringen då familjer får sämre förutsättningar att betala för fritidsaktiviteter. Det är en styrka att förvaltningen kan erbjuda kostnadsfria mötesplatser och aktiviteter genom den verksamhet som fritidsgårdarna och bibliotek erbjuder, och på så sätt ge fler tillgång till en meningsfull fritid.

Samhällsplanering och geografiska möjligheter

Kommunen och dess bolag har långa processer då beslut behöver tas på flera nivåer och sker genom samverkan med olika förvaltningar. Detta kan vara problematiskt när kultur- och

fritidslivet behöver ställa om för olika aktuella trender. Kultur- och fritid behöver aktivt arbeta med att vara en del av kommunens långsiktiga samhällsplanering. Kommunens bestånd av ändamålsenliga idrotts- och fritidsanläggningar är en stor tillgång för föreningslivet och tyresöborna. En utmaning för framtidens utvecklingsmöjligheter är att det i vissa kommundelar är brist på lämpliga marktytor att använda till kultur- och fritidsändamål. Den nuvarande bristen på kulturlokaler begränsar kulturlivets möjligheter till utveckling.

Lokaler och resurser samnyttjas alltid. Den miljömässiga hållbarhetsaspekten kan behöva utvecklas ännu mer bl.a. mot bakgrund av de utmaningar som ökade elkostnader bland annat kommer att innebära.

Tyresös geografiska läge nära natur och storstad innebär också olika möjligheter. Det kan handla om allt ifrån att kunna nyttja vandringsleder och badplatser i kommunen till att kunna samarbeta med och dra nytta av Stockholm och andra närliggande kommuners kultur-, friluft- och fritidsliv. Väl utbyggda nätverk och samverkan bidrar till utveckling av verksamheten.

Vision och mål

Vision

*I Tyresö finns det hållbara livet,
nära storstad, skog och skärgård.
I Tyresö finns plats för alla - här trivs nya tankar.
Tillsammans skapar vi trygghet och tillit.
Tyresö är hemma!*

Tyresö kommuns vision beskriver den långsiktiga utvecklingen av kommunen och dess verksamheter. Den gäller för kommunen som verksamhet men också för platsen Tyresö. Det vi vill för platsen är också det vi i kommunkoncernen ska sträva mot att uppnå.

Mål och uppdrag

Mål är viktiga för att leda allt som görs i rätt riktning mot den övergripande visionen. Tyresö kommunkoncern har i fyra målområden :

- Motiverade medarbetare hos Sveriges bästa offentliga arbetsgivare
- Kvalitetsförbättringar skapar vi tillsammans, hela tiden
- Tyresö kommun levererar bra välfärdstjänster som skapar goda livsvillkor – här finns plats för alla
- Hållbar ekonomi – kostnadseffektiv, balanserad och cirkulär

Målområdena konkretiserar vad som är viktigt att uppnå för att kommunen ska röra sig i rätt riktning mot visionen. Till varje målområde finns mål och indikatorer som mäter måluppfyllelsen. Kommunplanen är utgångspunkten för hela måldelningskedjan. I nämnd- och förvaltningsplanen tydliggörs hur nämndens och förvaltningens verksamhet ska bidra till att de kommunövergripande målen nås.

Det finns även politiska uppdrag kopplade till målen. Det är uppdrag som verksamheten ska arbeta särskilt med för att uppnå målen. Ett politiskt uppdrag är övergripande:

Att arbeta kommungemensamt

Samhället förändras i snabb takt och det krävs högre kapacitet för att utföra den service som invånarna förväntar sig och har rätt till och Tyresöbornas behov ska mötas och vara i fokus. Alla delar i den kommunala verksamheten ska prioritera och agera kommungemensamt. De

utmaningar som ingen kan klara bättre på egen hand ska hanteras gemensamt för största nytta för invånarna. Det betyder att förvaltningar, verksamheter och enheter alltid ska arbeta gränsöverskridande och tillsammans när ett kommungemensamt angreppssätt ger mervärde. Det kommungemensamma angreppssättet ska bibehålla eller förbättra kvalitet, leveransen på grunduppdraget och vara resurseffektivt inom ekonomins ramar.

Nämnd- och förvaltningsmål

I kommunplanen anges de kommunövergripande målen. Kultur- och fritidsnämnden och förvaltningens bidrag till kommunfullmäktiges mål formuleras som effektmål det vill säga vad nämnden och förvaltningen ska uppnå för effekter för de som nämnden och förvaltningen finns till för, för att kommunen ska nå de övergripande målen. Indikatorer är vad som följs för att veta hur verksamheterna ligger till i förhållande till målet.

Uppföljning görs månadsvis, delårsvis och årsvis.

Följande gör enskilda rapporteringar vilket utgör underlag bedömning av måluppfyllelsen månadsvis:

- 1) Bibliotek
- 2) Kulturskola
- 3) Fritid och friluft
- 4) Kultur
- 5) Idrott- och fritidsanläggningar
- 6) Bergfotens fritidsgård
- 7) Tyresö fritidsgårdsverksamhet

Vissa indikatorer följs mer sällan, och fungerar som en check av hur Tyresö kommun ligger till i förhållande till andra kommuner, verksamheter och till oss själva. Dessa följs när nya resultat finns och kan då ge input till fortsatt förbättring och utvecklingsarbete. Utgångspunkten är att verksamheten hela tiden ska förbättra sina resultat.

Motiverade medarbetare hos Sveriges bästa offentliga arbetsgivare

Kommunövergripande mål

Medarbetare i Tyresö kommunkoncern är motiverade och delaktiga i kommunens utveckling

Politiskt uppdrag från kommunplanen

Kommunen ska ha bra arbetsvillkor i en bra arbetsmiljö och ha en plan för att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla personal med rätt kompetens nu och i framtiden.

Nämnd- och förvaltningsmål

Medarbetare medverkar aktivt i kommunens utvecklingsarbete

Indikator

Andel enheter som har medarbetare som medverkat aktivt i enhetens, förvaltningens och kommunens utvecklingsarbete.

Enhetschefer rapporterar med grön, röd gul om deras respektive område når målet. För bedömning på övergripande nivå gäller att:

Målnivå: 86 %

Grön: 6 eller fler gröna

Gul: 2 eller fler gula och 1 röd

Röd: 2 eller fler röda

Indikatorer som följs delår/årsvis

- Sjukfrånvaro
- Medarbetarundersökning

Genom att jobba mot det här målet bidrar kultur- och fritidsnämnden/förvaltningen till uppfyllelse av följande mål i Agenda 2030 3,5,8, 10 och 16.

Kvalitetsförbättringar skapar vi tillsammans, hela tiden

Kommunövergripande mål:

Tyresö kommun driver en verksamhet med god kvalitet.

Politiskt uppdrag från kommunplanen:

Övergripande - att arbeta kommungemensamt (se sida 5-6)

Nämnd- och förvaltningsmål:

Verksamheter, service och mötesplatser håller god kvalitet.

Indikator

Andel enheter som bedriver trygg, tillgänglig och meningsfull verksamhet och bibehåller och utvecklar kvalitén genom dialog och samverkan.

Enhetschefer rapporterar med grön, röd gul om deras respektive område når målet. För bedömning på övergripande nivå gäller att:

Målnivå: 86 %

Grön: 6 eller fler gröna

Gul: 2 eller fler gula och 1 röd

Röd: 2 eller fler röda

Indikatorer som följs delår/årsvis

- Föreningsenkäten
- SCB medborgarundersökning
- Enhetsenkäter
- Brukarenkät biblioteket
- Fritidsgårdar/Nackanätverket (vartannat år)
- Kulturskolan. Våga visa- enkät (vartannat år)
- Kommunens kvalitet i korthet (KKIK)

Genom att jobba mot det här målet bidrar kultur- och fritidsnämnden/förvaltningen till uppfyllelse av följande mål i Agenda 2030:

Tyresö kommun levererar bra välfärdstjänster som skapar goda livsvillkor – Här finns plats för alla

Kommunövergripande mål:

Tyresö kommun levererar bra välfärdstjänster för de som bor, verkar och vistas här, nu och i framtiden.

Politiska uppdrag från kommunplanen:

En meningsfull vardag och fritid för alla

Politisk inriktning : En meningsfull vardag och fritid för alla Tyresö har ett starkt föreningsliv, betydande kulturhistoria och tillgång till en unik natur. I Tyresö ska alla invånare ha tillgång till en meningsfull fritid, rik kultur och en tillgänglig natur. Social isolering, som förekommer i alla åldrar och bland alla människor, ska motverkas.

Politiskt uppdrag: Kommunen ska tillsammans med civila samhället och Tyresöborna utveckla kultur- och fritidsverksamheter som bidrar till en meningsfull vardag och fritid som är tillgänglig för alla, oavsett ålder, bakgrund och förutsättningar. Kommunen ska hitta sätt att bryta ofrivillig ensamhet.

Ett socialt hållbart Tyresö för ökad trygghet

Tryggheten ska fortsätta öka och förebyggande arbete ska bedrivas i kommunens verksamheter. Våld i nära relationer ska upptäckas och förhindras. Brottsoffer ska få samhällets samlade stöd. Utanförskap och rasism ska motverkas. Arbetet för att motverka psykisk ohälsa, arbetslöshet och öka trygghet samt demokratisk delaktighet ska prioriteras. Kommunen samverkar för att fånga upp ungdomar i riskzon. Kommunen samarbetar med Tyresö Bostäder och andra aktörer för en trygg och levande stadsmiljö. Arbetet med Ett tryggare Granängsringen ska fortsätta. Tyresös ungdomar ska inte lockas in i gängkriminalitet.

Omsorg för Tyresös äldre och funktionsnedsatta

Tyresö kommun ska bedriva ett målinriktat arbete med att öka attraktivitet, tillgänglighet, kontinuitet och kompetens. Tyresö ska fortsatt erbjuda kommunal äldreomsorg

En förskola och skola som ger alla barn likvärdiga möjligheter

Det är hela kommunens uppgift att tillsammans med andra samhällsaktörer skapa goda möjligheter för alla barn att lyckas och nå sin fulla potential i förskolan och skolan. Arbetet ska fortsätta för att ha en hög kvalitet i undervisning. Kvalitetsarbetet ska fortsätta för att ha en utbildning av god kvalitet för höga kunskapsresultat för barn och elever. Andelen elever som går ut grundskolan med godkända betyg ska öka.

Bostäder och hållbar infrastruktur i hela Tyresö

Bostadsbyggandet ska gå hand i hand med det som följer i takt med ett växande Tyresö, så som en utbyggd transportinfrastruktur, vägar, cykelbanor, kollektivtrafik, skolor, förskolor, särskilda boenden och kultur- och idrottsanläggningar. Utgångspunkten ska vara att bidra till ett hållbart klimat och hållbara städer.

Nämnd- och förvaltningsmål

Tyresöbor har tillgång till ett rikt och varierat utbud av kultur- och fritidsaktiviteter som främjar folkhälsan

Indikator:

Andel enheter som levererar och skapar förutsättningar för att alla tyresöbor ska ha tillgång till ett rikt och varierat utbud av kultur- och fritidsaktiviteter.

Enhetschefer rapporterar med grön, röd gul om deras respektive område når målet. För bedömning på övergripande nivå gäller att:

Målnivå: 86 %

Grön: 6 eller fler gröna

Gul: 2 eller fler gula och 1 röd

Röd: 2 eller fler röda

Indikatorer som följs delår/årsvis

- Föreningsenkäten
- Enhetsenkäter
- Brukarenkät biblioteket
- Fritidsgårdar/Nackanätverket (vartannat år)
- Kulturskolan. Våga visa- enkät (vartannat år)
- Stockholmsenkäten (vartannat år)
- Unika deltagare (APN)
- Ung livsstil (var fjärde år)
- Kommunens kvalitet i korthet (KKIK)

Nämnduppdrag

- Kultur- och fritidsförvaltningen får i uppdrag att utvärdera den föreningsdrivna profiltidsverksamheten och ge förslag på hur man bör gå vidare med verksamheten.

- Kultur- och fritidsförvaltningen får i uppdrag att utreda den geografiska tillgången till kultur- och fritidsverksamhet och identifiera områden med bristande utbud.

Genom att jobba mot det här målet bidrar kultur- och fritidsnämnden/förvaltningen till uppfyllelse av följande mål i Agenda 2030:

Hållbar ekonomi –kostnadseffektiv, balanserad och cirkulär

Kommunövergripande mål:

Tyresö kommuns inköp, investeringar och resursanvändning sker inom den cirkulära ekonomins villkor – kostnadseffektiv, balanserad och klimatneutral.

Politiskt uppdrag från kommunplanen:

Ordning och reda i ekonomin

Kommunen ska ha förmågan att anpassa verksamheten till förändrade förutsättningar med bibehållen leveransförmåga, kvalitet och god arbetsmiljö. Arbetet med att effektivisera central förvaltning ska fortsätta för att säkerställa resurser till verksamheterna närmast invånarna.

Minskade klimatutsläpp, stärkt park- och naturmiljö

Tyresö kommuns klimatarbete ska fortsätta i enlighet med klimatplanen och trafikstrategin. Arbetet med att inrätta naturreservat Barnsjön fortgår och ska slutföras under mandatperioden. Samtliga kommunens verksamheter ska ha en fullgod källsortering i sina lokaler. Arbetet ska fortsätta för förbättrad kvalitet i Drevviken och Öringesjön. Tyresån ska på sikt få ett fritt flöde med fria vandringsvägar för fisk.

Nämnd- och förvaltningsmål

Verksamheter, lokaler och anläggningar inom kultur- och fritidsområdet har social-, miljömässig och ekonomisk hållbarhet

Målnivå: 100 %.

Båda indikatorerna gröna.

Indikator 1

Alla verksamheter inom nämnden ska bedriva sin verksamhet inom budgetram

Målnivå: 86 %

Indikator 2

Alla enheter bedriver verksamhet utifrån social och miljömässig hållbarhet.

Målnivå: 86%

Enhetschefer rapporterar med grön, röd gul om deras respektive område når målet. För bedömning på övergripande nivå gäller:

Grön: 6 eller fler gröna

Gul: 2 eller fler gula och 1 röd

Röd: 2 eller fler röda

Indikatorer som följs delår/Årsvis

- Ekonomisk rapport
- Bokslut

Nämnduppdrag

- Kultur- och fritidsförvaltningen får i uppdrag att utreda hur man mer riktat kan arbeta med att ta del av projekt pengar från den Europeiska unionen.

Genom att jobba mot det här målet bidrar kultur- och fritidsnämnden/förvaltningen till uppfyllelse av följande mål i Agenda 2030:

Övrig redovisning

Tillgänglighetsplanen

Aktiviteter inom det prioriterade områdena:

- Tyresö kommun erbjuder likvärdig fritid

- Tyresö kommun möjliggör kommunikation, delaktighet och självbestämmande i det vardagliga livet.

Riskhantering

All verksamhet innefattar visst mått av osäkerhet och risk. Att hantera osäkerheter och risker innebär att identifiera, analysera och utarbeta strategier för att proaktivt bemöta dem med syfte att säkerställa att verksamheten når sina mål.

Typ av risk	Risk (och riskvärde)	Åtgärd
Medarbetare		
Kvalitet		
Leverans	Utebliven utveckling av kulturverksamhet pga. brist på kulturlokaler (Riskvärde 15) (Sannolikhet 5 konsekvens 3)	Fortsätta påvisa behovet och samverka vid nyproduktion av anläggningar. Finns med i anläggnings- och lokalbehovsanalysen för KFN
	Föreningar kan inte bedriva sin verksamhet pga. försening i byggandet av den nya ishallen och svårigheter att upprätthålla isen i den gamla (Riskvärde 25) (Sannolikhet 5 Konsekvens 5)	Kontinuerlig dialog och uppföljning med byggherre. Samverkan med närliggande kommuner om möjligheter till istider för föreningslivet.
	Minskat deltagande för vissa målgrupper i kultur- och fritidsverksamheterna pga. lågkonjunktur (riskvärde 15), (Sannolikhet 5 Konsekvens 3)	Se till att det finns utbud av avgiftsfri och öppen verksamhet. Bevaka och stimulera föreningslivets utbud.
Ekonomi	Minskade och indragna statsbidrag (riskvärde 15) (Sannolikhet 5, konsekvens 3)	Omfördelning av budget. Söka de statsbidrag som finns.

Resurser

	Utfall	Prognos	Budget
Kultur- och fritidsnämnden VO 9 (Tkr)	2021	2022	2023
Bibliotek, kultur och fritid (inkl. fritidsgårdar)	-108 017	-114 714	-130 764
TOTALT VO 9	-108 017	-114 714	-130 764

Kommentar:

Kommunbidraget för kultur- och fritid år 2023 har ökat i jämförelse med föregående år. Ramökningen består främst av att täcka kapitalkostnaderna för nya ishallen. Kapitalkostnaden för stallanläggningen i Fårdala kommer även falla ut 2023.

Årshjul för styrprocess och uppföljning 2023

Februari

- Verksamhetsberättelse antas av nämnden

Mars

- Planeringsförutsättningar, strategidagar
- Förvaltningarna tar fram ekonomiska behovsanalyser per verksamhetsområde
- Förslag till anslagsfördelning till verksamhetsområdena tas fram
- Årlig översyn av taxor och avgifter
- Reviderad drift- och investeringsbudget
- Månadsrapport för februari behandlas

April

- Månadsrapport för mars behandlas
- Årsredovisningen behandlas i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige
- Nämndernas verksamhetsberättelser redovisas i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

Maj

- Delårsrapport 1 antas i nämnden
- Målkonferens i nämnden

Juni

- Kommunplan med budget beslutas i kommunfullmäktige
- Nämnden arbetar utifrån kommunplanen med att ta fram nämndspecifika mål och budget till nämnd- och förvaltningsplanen
- Månadsrapport för maj behandlas

Augusti

- Månadsrapport för juli behandlas
- Målkonferens i nämnden

September

- Delårsrapport 2 antas i nämnden

Oktober

- Nämnd- och förvaltningsplan antas i nämnden
- Månadsrapport för september behandlas

November

- Månadsrapport för oktober behandlas
- Enhets- och verksamhetsplaner tas fram

December

- Månadsrapport för november behandlas

Bilagor

Bilaga 1 Prövning av barnets bästa

Bakgrund

Sveriges riksdag fattade beslut om att ratificera FN konventionen om barnets rättigheter den 1 juni 1990. Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen svenska lag, barnrättslagen. Det innebär bland annat att barnets bästa ska prövas innan olika beslut fattas och att medborgare har rätt att överklaga beslut med hänvisning till den nya lagen.

Kommunplanen är det övergripande dokumentet som fastställer kommunens mål och budget. I kommunplanen fastställs fyra målområden för hela kommunen. Dessa mål har delats till varje förvaltning och nämnd som utarbetat mål som omfattar dess ansvarsområden. Agenda 2030 är en integrerad del i de olika målen. Målen strävar mot att nå kommunens vision och agenda 2030, vilka är i samklang med barnkonventionens intentioner. I kommunplanen anges fördelningen av budgeten per verksamhetsområde. Kultur- och fritidsförvaltningen omfattar verksamhetsområde 9, Bibliotek, kultur, fritids och fritidsgårdar.

Barnets rättigheter

Barnkonventionen innehåller 54 artiklar som alla tillsammans utgör en helhet men fyra av artiklarna utgör de grundläggande och vägledande principerna som alltid ska beaktas vid frågor som rör barn. Det handlar om barnets rätt till icke-diskriminering (artikel 2), barnets rätt att få sitt bästa prövat (artikel 3), barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling (artikel 6) samt barnets rätt att komma till tals (artikel 12). Relevant för kultur- och fritidsnämnden är också att barnets rätt till lek, vila och fritid samt rätten att delta i det kulturella och konstnärliga livet (artikel 31).

Nämndplanen och barn

Huvuddelen av kultur- och fritidsnämndens verksamhet riktar sig till barn och ungdomar och är en prioriterad målgrupp. Det gör att de mål och satsningar som görs inom nämnden ofta berör barn direkt.

Den enda lagstadgade verksamheten i nämnden är biblioteket som styrs av bibliotekslagen. Sedan 1 januari 2020 är barnkonventionen integrerad i svensk lag. En biblioteksplan är framtagen 2020-2024 som knyter an till Tyresö kommunplan, verksamhets- och enhetsplaner samt bibliotekslagen. Hänsyn har tagits till FN:s barnkonvention i dokumentet.

I kommunplanen och nämndplanen anges den politiska inriktningen för kultur- och fritidsförvaltningen. Detta avspeglas också i de ekonomiska prioriteringarna vid fördelning av anslagen mellan och inom verksamhetsområden. Fokus är att förändringar som görs i verksamheten inte ska påverka verksamheterna och barn.

Nämndplanens mål

Målområde: Motiverade medarbetare hos Sveriges bästa offentliga arbetsgivare

Kultur- och fritidsnämndens mål: Medarbetare medverkar aktivt i förvaltningens utvecklingsarbete

Målet syftar till att ha medarbetare som vill och kan vara med och utveckla verksamheten inom kultur- och fritidsförvaltningen. Genom att medarbetarna är motiverade vill kommunen skapa en bättre verksamhet för Tyresös barn. Många av medarbetarna inom kultur- och fritidsförvaltningen verksamer möter barn varje dag. Andra arbetar för att stimulera eller erbjuda verksamhet för barn. När medarbetarna är motiverade och aktivt utvecklar verksamheten får barn den bästa verksamheten inom kultur och fritid.

Målområde: Kvalitetsförbättringar skapar vi tillsammans

Kultur- och fritidsnämndens mål: Verksamheter, service och mötesplatser håller god kvalitet.

En del av syftet med kvalitetsmålet är att kultur- och fritidsaktiviteter för barn i kommunen ska hålla god kvalitet. Genom dialog och samverkan så kan utbudet utvecklas i syfte att vara meningsfullt, tryggt och tillgängligt för de barn som tar del av det. Barn har möjlighet att vara med och påverka verksamheterna. I det dagliga arbetet inhämtas synpunkter från barn på olika sätt både i det direkta mötet och genom olika enkäter, som kulturskolans elevenkät, Våga visa inom kulturskolan, brukarenkäter och enkäter inom fritidsgårdarna.

Inom det regionala projektet gränslös kulturskola för äldre elever utvecklas ett nytt forum där ungdomar intervjuar ungdomar kring hur de tycker kulturskolan ska utvecklas. Genom bl.a. detta projekt kommer synpunkter på kulturskolans utveckling och hur deltagandet kan öka utifrån barn och ungdomars behov och önskemål. Det ger underlag inför beslut om kulturskolans kurser för den åldersgruppen.

Vid specifika riktades aktiviteter görs uppföljning kring barnens synpunkter. Synpunkter inhämtas månadsvis av ett urval av elever på kulturskolan och barn på fritidsgårdarna.

Målområde: Tyresö kommun levererar bra välfärdstjänster som skapar goda livsvillkor – Här finns plats för alla

Kultur- och fritidsnämndens mål: Tyresöbor har tillgång till ett rikt och varierat utbud av kultur- och fritidsaktiviteter som främjar folkhälsan

Syftet med målet är att det ska finnas något intressant och utvecklande för alla tyresöbor att ägna sig åt på fritiden. Genom att leverera och skapa förutsättningar för rikt och varierat utbud av aktiviteter anpassat efter barns önskemål, behov och förutsättningar så får fler barn tillgång till en hälsofrämjande och meningsfull fritid. Kulturskolan, fritidsgårdarna (inklusive Bergfoten) och

biblioteket möter dagligen barn och tar tillvara på barnens erfarenheter och synpunkter på verksamheten (se kvalitetsmålet ovan).

Enkätundersökningen Ung livsstil har genomförts under 2022 med 900 barn och ungdomar där frågor ställs kring synpunkter och upplevelser av fritid. Det utgör ett viktigt underlag inför beslut om hur utbudet ska utvecklas samt hur insatser ska utformas för att nå grupper av barn som inte har en fritidsaktivitet.

Målområde Ekonomi –kostnadseffektiv, balanserad och cirkulär

Nämnd- och förvaltningsmål: Verksamheter, lokaler och anläggningar inom kultur- och fritidsområdet har social-, miljömässig och ekonomisk hållbarhet

Målet är inriktat mot att det ska finnas en balans i kommunens verksamhet över tid. En del av den balansen är att de ekonomiska resurserna är begränsade. Med en ekonomi i balans behövs inga drastiska nedskärningar genomföras med konsekvenser för barn. I det dagliga arbetet med att hålla kommunens ekonomi i balans fattas en mängd beslut – några av dessa kommer att innebära effekter för barn. I alla beslut ska det framgå hur dessa påverkar barn.

Målet lyfter även fram att jordens resurser är begränsade. Därför ska inte kommunens ekonomi bara var i balans med sig själv utan den ska vara i balans med den värld vi lever – den ska fungera på den cirkulära ekonomins villkor och vara klimatneutral. Detta är ett mål som i högsta grad påverkar barn. För de som är barn i dag kommer klimatförändringarna sannolikt vara en faktor som påverkar hela deras liv. Därför är även detta mål viktigt för barn – inte bara idag utan även för framtiden. Kultur- och fritidsnämndens mål syftar till att verksamheter, lokaler och anläggningar har social, miljömässig och ekonomiska hållbarhet.

Barn kommer till tal exempelvis inom fritidsgårdarna när diskussioner förs om matsvinn och källsortering. Naturskolan träffar dagligen barn i verksamheten och har samtal om klimatförändringar.

Bilaga 2 Nämndspecifika styrdokument som inte finns med i kommunplanen

- Kultur- och fritidsnämndens delegationsordning (KFN 2022-08-29 § 65, Dnr 2022/KFN 0049)
- Kultur- och fritidsnämndens riktlinjer för stöd till föreningar och studieförbund (KFN 2020-03-30 § 23, Dnr 2019/KFN 0013 007)
- Kultur- och fritidsnämndens riktlinjer för kulturstipendium (KFN 2020-08-31 § 54, Dnr 2020/KFN 0057 007)
- Kultur- och fritidsförvaltningens riktlinjer för trygghet och säkerhet (KFN 2020-10-26 § 68, Dnr 2020/KFN 0078 003)